

Espanya i la mentida

Autor: Maria Cristina Vilardell i Jové

Data de publicació: 29-12-2018

Unes reflexions de la Maria Cristina Vilardell. Què no haurà fet l'Estat Espanyol en els darrers cinc-cents anys, si respecte a l'actual procés català ha mentit impunement davant dels ulls de tot el món?

El que estem vivint a l'Estat Espanyol aquests darrers temps a l'entorn al famós Procés permet veure una manera peculiar de fer: la castellana. Dir-ne espanyola seria inexacte pel fet que el terme englobaria, potser, nacionalitats que no comparteixen allò que vull desplegar aquí.

Trobo a la xarxa explicacions, comentaris o articles —gairebé un any després del tristament famós 1.10.17 viscut a Catalunya? que il·lustren allò del qual vull parlar sense haver de buscar més. N'he llegit tants! I hi he coincidit tant, que crec sincerament que en això difícilment hi ha qui, des de l'honestedat, pugui estar en desacord. Sembla que els qui hem viscut en primera persona els esdeveniments de la nostra història recent estem tots d'acord en com van anar les coses. Les interpretacions que en fem són però, lògicament, personals. Sigui com sigui, els fets són els fets. Tots els que hi érem sabem per exemple que la policia va estomacar de valent la població del Principat que va anar a votar. Tot i així, una gran majoria vam aconseguir dipositar el vot. En això no es pot estar en desacord, tot i la resposta del llavors president del govern de l'estat espanyol negant els fets. Aquest va mentir descaradament. Sense vergonya. La perplexitat que va provocar arreu la seva compareixença en dóna fe. Sobretot en aquells que vam viure els fets de primera mà. L'estat va exercir violència sobre el poble, i el poble va votar i no s'hi va tornar. El president Mariano Rajoy va mentir.

Cito Quico Sallès a El Món. Allí, el 19.09.2018 fa una recopilació de consideracions aparegudes en el fòrum que tant ens ha escandalitzat els darrers dies: el fòrum integrat per jutges i magistrats de tot l'estat. Les han fetes en el correu electrònic corporatiu de la judicatura. Totes les consideracions estaven carregades de menyspreu i preclara antipatia cap a l' independentisme (fills de puta, com violadors, criminals, colpistes, virus o nazis). Podríem arribar a

---

considerar-les merament interpretacions personals, malgrat la cruesa i parcialitat dels insults i la seva especial gravetat ?especial gravetat pel fet que han estat jutges qui les han proferit?. En Sallès ens hi diu, i cito les seves paraules, que, de fet, una de les opinions més repetides dels jutges és que acabar amb el procés “no és una qüestió política, és una qüestió d’Estat i de Democràcia”. Menteixen i ho saben. No els molesta el més mínim. I és greu, ja que es tracta del canal oficial del Consejo Oficial del Poder Judicial, el tercer poder de l’estat. Suposadament un poder independent. El poder que dirigeix els tribunals i la judicatura espanyola. Els tribunals i la judicatura són, o haurien de ser, els garants de la independència dels jutges en l’exercici de la funció judicial davant de tots. És greu, molt greu. Però no passa res. Ningú dimiteix ni els toca el crostó. Ells fan pinya i seran premiats. Oh i tant!

L’economista Xavier Sala-i-Martin fa un tuit el setembre del 2018:

“Vaya! Resulta que aquello que el director del Instituto Luther King había pedido a @QuimTorraIPla que no utilizara el nombre de MLK!! @elconfidencial manipuló sus palabras según dice él en su blog. No saben escribir sin mentir?”

[Claybornec.wordpress.com/2018/09/14on-](https://claybornec.wordpress.com/2018/09/14on-)

L’il·lustre economista català es pregunta si no saben escriure sense mentir. Pot ser una pregunta que els fa als periodistes d’@elconfidencial en concret. Però constatant que aquest diari no té una línia particular, pròpia, diferent i contrària a la majoritària del regne, podem interpretar que la pregunta no només va adreçada a ells... o podem constatar que fins i tot se la fa a sí mateix!

Sobre un tema tot altre, l’advocat de Carles Puigdemont, Jaume Alonso-Cuevillas, amb pocs dies de diferència dels anteriors comentaris, retuiteja el següent:

“Lo que hace única a España es ver a gente con títulos universitarios y másters sirviendo cerveza y gente con másters falsos tratando de dirigir el país”.

Ho escriu arran de l’escàndol de títols falsos que darrerament ha esquitxat els tres partits que es disputen el govern de l’estat, PP, C’s i PSOE. Cal dir que només una persona ha estat apartada del càrrec. I no és evident que hagi estat per això.

Agafa aquests exemples no perquè els hagi buscat; són els primers que em van caure a les mans el dia que vaig creure que s’havia de parlar de mentida i lligar-la amb la Història. Com jo, crec que molta gent ha passat d’un estat inicial de perplexitat veient com eren tergiversats uns fets històrics que hem viscut en primera persona —parlo del que ha succeït a Catalunya el 2017 i 2018, concretament— i com s’han vist reflectits en boca dels polítics, de la judicatura i de la premsa espanyols. És a dir: tothom menteix. I tristament aquestes mentides són repetides per la gran majoria de la població. ¿De tota la població integrada dins l’estat espanyol? No, veiem que surten veus díscoles a Euskal Herria, a València i a Mallorca. En menor grau, a Galícia. I aquí i allà, en minsos sectors alternatius de la població de l’estat Ñ, que es mantenen indòmits. En la política d’àmbit estatal, les veus discordants viuen els fets amb incomoditat ja que la veritat els fa perdre vots. Si volen tenir alguna possibilitat d’accedir al poder han d’acatar la mentida. I ho fan.

És per això que dic al començament que aquesta manera de fer és castellana. O així ho vaig veient jo.

Castella manipula les dades, Castella tergiversa els fets, Castella menteix. Menteix descaradament. Per què ho fa? ¿Per sortir-ne més ben parada? ¿Per orgull? Per interès, vaja? Va per aquí, lògicament. És a dir: si un fet l’incomoda, si no li és propici, el nega. Ho hem vist diàriament aquests darrers dos anys. Si reculem en el temps, veiem que és més aviat una tònica. A alguns potser els ha sobtat la mentida i la falta d’escrúpols, però a ningú que tingui l’esperit una mica alerta li ha sorprès la línia d’actuació. Han arribat, en la situació de carreró sense sortida on els han posat els fets, a ser enxampats fins i tot per la premsa estrangera, que es feia creus de com els representants polítics de l’estat podien mentir sobre fets que les imatges negaven. Es miressin des d’on es miressin. A nosaltres, però, ens pot haver provocat ràbia i vergonya. De perplexitat, només ens n’ha provocat la magnitud incommensurable de l’estafa. Tenim els gens, diria, acostumats a llurs mentides.

I aquí és on jo em dic: sobre fets actuals, com el que va passar l’1 d’octubre, que tothom ha vist, ja que cada un de nosaltres n’ha estat testimoni i ho ha pogut gravar amb el seu propi mòbil, on milers d’imatges d’altres s’han afegit i han corroborat un relat que és des de l’objectivitat innegable, ells han mentit descaradament i han inventat un discurs acomodat als seus interessos. I sense cap mena d’escrúpol ni de vergonya. Nosaltres hem sentit vergonya aliena. Fora d’unes poques excepcions honoroses, el que anomenem ‘el poble espanyol’ ho dona per bo. No busca cap mena de contrainformació per extreure’n una visió pròpia. I el que és pitjor: considera traïdors aquells que no accepten el relat

---

oficial. El relat acceptat per tot l'estatu quo. El relat imposat. El relat que ens esclafa. El que fa de nosaltres uns delinqüents ?i tant si tenen raó com si no en tenen?. El relat que els convé. El grau de ximpleria és preocupant i l'acatament que mostren i la falta de reflexió són inquietants. Però coincideix amb llur desig íntim i, per tant, la mentida no els ofèn.

Aquesta manera de tirar pel dret ?uns que ho fan i els altres que els ho accepten, tot i l'evidència dels fets? fa pensar. ¿D'on ve? ¿És un acord tàctic que s'han tret ara de la màniga, això de mentir, o ve de lluny?

Pels castellans –em va comentar ma mare de 94 anys, arran de tot això que hem viscut darrerament- la mentida no és dolenta si és en el seu propi interès. Diu que ho havia sentit a dir quan ella era petita. A mi, mai no m'ho havia esmentat abans. Crec que ho constatava en veu alta davant les evidències tan innegables que compartíem...

Tot plegat em porta a fer-me preguntes sobre l'experiència: es diu que si de l'experiència no en traiem res, de res no serveix. El que hem vist, la total manca d'escrúpols i el desacomplexament amb què son capaços de mentir i acceptar les mentides tant els qui les inventen com els qui les acaten hauria de fer-nos reflexionar sobre la Història. Sobre el nostre passat. Tots reconeixem que la Història l'escriuen els vencedors. En això hi estem d'acord, oi? I tendim a pensar en la interpretació dels fets, ja que els propis fets quedarien una mica al marge.... Però hem vist que davant dels nostres ulls i del món sencer han inventat fins i tot els fets! i de dalt a baix! I ho fan cada dia. I no se n'estan, siguin de dretes, d'esquerres, joves o vells, cultes o ignorants. ¿i tant si governen com si estan a l'oposició! A més, ho fan amb una tranquil·litat que mostra que això no és nou sinó que ve de lluny. Que ho han fet sempre, vaja.

Llavors, ¿per què ens costa tant ?amb l'experiència que ens han donat les vivències recents? treure'ns la bena dels ulls i revisar la Història que malauradament hem compartit amb Castella i l'Estat espanyol, i replantejar-nos què hi ha de cert i què de mentida sobre un passat que han escrit ells, els més grans mentiders, com ara sabem? ¿Per què ens costa tant, això, amb l'experiència d'un passat que han pogut manipular, tergiversar i sobre el qual poden haver mentit encara amb tanta més facilitat i millor del que fan ara i sense deixar-ne gairebé testimoniatge ni rastres, i tenint ells totes les armes, i nosaltres vençuts de fa tant temps? ¿Com és que no ens adonem del que la Inquisició i el poder de la Corona podien fer, ja des dels primers temps de la impremta, i abans sobre els llibres manuscrits anteriors, canviant-ne el que els interessava, amagant o directament fent desaparèixer allò o aquells que els molestaven? ¿És a dir, quan res no s'escrivia i res no veia la llum, si no era acceptat per una censura castellana que tot s'ho mirava amb lupa abans de permetre que res es publicqués?

¿Per què si avui dubtem i ens escandalitzem de tot el que ara volen fer creure al món, acatem i donem per bo el passat que ens han imposat?

Sabem que han fet tot el possible per acabar amb nosaltres, amb la nostra diferència, amb les nostres institucions, amb la nostra llengua i cultura. ¿Com podem creure res del que diguin del passat comú, res del que ens volen vendre?

¿Com és que a Catalunya no s'alcen veus a la una per defensar aquells qui malden per revisar el passat i saber què va succeir de veritat, com van ser les coses, qui va descobrir el nou món, què vam fer els catalans aquí i allà, qui som i què som?

Maria Cristina Vilardell
Barcelona, Setembre del 2018